

Teemu Kaskela, tutkija, A-klinikkasäätiö

Ainetunnistus haittojen vähentämisenä Suomessakin? Muunto-hankkeen haasteet

Ainetunnistus (drug checking)

- Päihdetyön muoto, jossa osana monimenetelmällistä haittoja vähentävää työtä käytetään huumausaineen kemiallista tunnistamista.
- Eri toimijoiden toteuttama ainetunnistustoiminta poikkeaa mm. tunnistamisajan, tunnistustarkkuuden, toimintaympäristön ja ainetunnistukseen integroitujen muiden palveluiden osalta.
- Hyödyt: riskien ja haittojen kohdennettu vähentäminen, uusien ryhmien tavoittaminen sekä huumeilanteen seuranta ja varoitustoimet.

muunto

Epäiletkö, että sinulle on myyty/annettu jotakin muuta ainetta kuin mitä olet aikonut hankkia?

Kadulta labraan –tutkimus

A-klinikkasäätiö

THL

DIAKONISSALAITOKSEN
HOIVA

Miten?

- Kadulta labraan –tutkimuksessa kerättiin tutkittavaksi tyhjiä pusseja, jossa on säilytetty päihdyttävää ainetta. **Pussissa ei saanut olla käyttöön soveltuvaa määrää vaan siinä oli joskus säilytetty huumausainetta.**
- Näytteitä kerättiin Kurvin terveysterveystapisteessä marraskuun 2018 ja maaliskuun 2019 välisenä aikana. Ensin maanantaisin kello 13-16 ja helmi- maaliskuussa myös perjantaisin kello 13-16.
- Luovuttajaa informoitiin tutkimuksesta. Näytteet luovutettiin nimettömänä ja luovuttajien anonymiteetin vaarantavia tietoja ei kerätty.
- Näytteet analysoitiin noin kerran kuussa. Nimimerkkiä vastaan oli mahdollista saada tulos tuomastaan näytteestä **Tulos annettiin vain suullisesti väärinkäytösten estämiseksi.** Samalla keskustelimme löydetyin aineen käyttöön liittyvistä riskeistä.

Tutkimuksen tavoite

Tutkimuksen päätavoitteena oli selvittää liikkuuko huumausainemarkkinoilla aineita, joiden todellinen sisältö ei vastaa sisältöä minä aine on myyty tai luovutettu.

- Vastaako todellinen sisältö sitä minä aine oli myyty?
- Arvioisivatko ihmiset, että tieto todellisesta sisällöstä vaikuttaisi heidän käyttöönsä?
- Mitä aineita ihmiset toivat?

Ketkä näytteitä toivat?

		Yhteensä (N=98)	Käyttänyt päihdepalveluita (n=56)	Ei käyttänyt päihdepalveluita (n=31)
Sukupuoli	Miehiä	78 %	71 %	90 %
Ikä	30 v. tai alle	47 %	33 %	73 %
	31-45 v.	44 %	56 %	20 %
	46 v. tai vanhempi	9 %	11 %	7 %
Työtilanne	Opiskelija	25 %	17 %	38 %
	Työtön	40 %	58 %	10 %
	Töissä	34 %	23 %	52 %
	Muu	1 %	2 %	0 %
Koulutus	Korkeakoulututkinto	25 %	5 %	63 %
	Lukio/ammattikoulu	49 %	55 %	38 %
	Peruskoulu	25 %	39 %	0 %
	Peruskoulu kesken	2 %	2 %	0 %

Mitä löytyi?

- Yhteensä 98 näytettä. Eniten tuotiin jäämiä, joita oli myyty/saatu amfetamiinina (n=39), alpratsolaamina (n=13), MDMA:na (n=13) ja ketamiinina (n=10).
- Lisäksi hyvin kirjava joukko eri tyyppisiä aineita.
- Näytteistä 52 sisälsi vaikuttavan aineen osalta vain myytyä ainetta, 21 sisälsi myydyn aineen lisäksi jotain muuta, 17 sisälsi vain jotain muuta ja 8 näytteestä ei löytynyt mitään psykoaktiivista ainetta.

5.2.2019

TIEDOKSI!

Alpratsolaamina (Xanax 2 mg) myyty sekoitusta, joka sisältää syproheptadiinia, amantadiinia ja prometatsiinia!

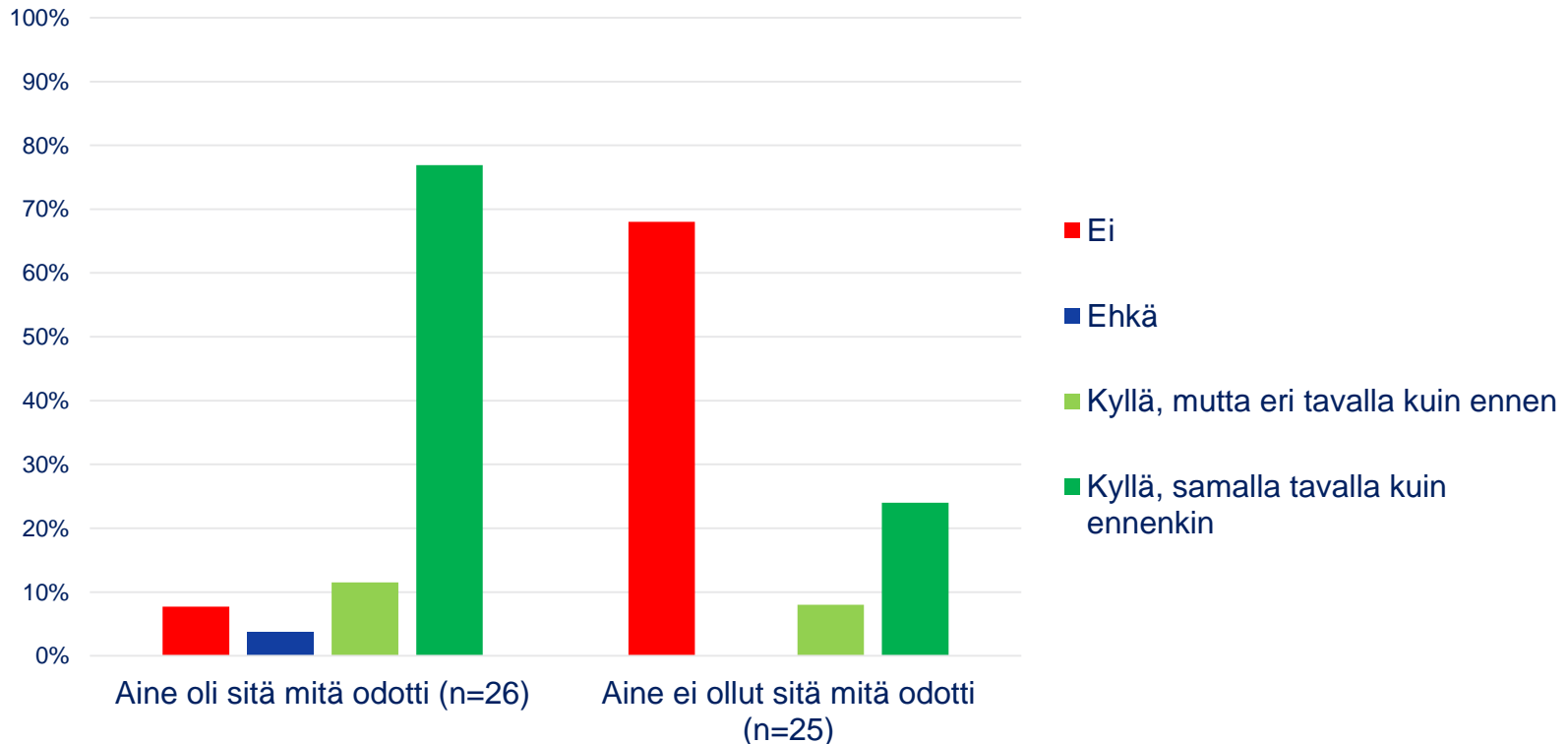
On arveltu, että yhdistelmä voi aiheuttaa vakavia rytmihäiriöitä, etenkin yhdistettynä stimulantteihin.

Yhdistelmä tunnistettiin tammikuussa Helsingissä Kadulta labraan -tutkimuksen yhteydessä. Suomessa havaittu tabletti on näyttänyt tältä:

Kuva: Energy Control

Käyttäisikö ainetta nyt, kun tiedät mitä se on? (N=51)

Hyödyt ja haasteet

- Pilottitutkimuksen perusteella ainetunnistuksella voisi olettaa:
 1. Tavoitettavan ihmisiä, joilla ei palvelukontaktia
 2. Tuottavan uutta hyödyllistä tietoa
 3. Palvelunkäyttäjien olevan valmiita muuttamaan käyttötottumuksiaan.
- Muunto-hankkeessa luotu tietoa erilaisista malleista toteuttaa ainetunnistusta sekä erilaisten mallien hyvistä ja huonoista puolista.
- Haasteet Suomessa liittyvät:
 1. Poliittinen tahto.
 2. Rahoitus.

Kiitos!

Lisätietoja:

Teemu Kaskela
teemu.kaskela@a-klinikka.fi,